

HBH-707

Seat No. _____

B. A. (Sem. - II) Examination

April / May - 2015

Sanskrit : Paper - C.C.-201

(सभापर्व (अ. ५७-६३) & व्याकरण)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- १ गभे ते चार श्लोको अनुवाद सहित सभजूति आपो : १४
- (१) उत्सङ्गेन व्याल इवाहृतोऽसि मार्जाखत्पोषकं चोपहंसि ।
मर्तघ्नत्वान्न हि पापीय आहुस्तस्मात्क्षसः किंन बिभेषि पापात् ॥
- (२) शारदोत्पलपत्राक्ष्या शारदोत्पलतगन्धया ।
शारदोत्पलसेविन्या रूपेण श्रीसमानया ॥
- (३) नारुंतुदः स्यान्न नृंशसवादी न हीनतः परमभ्याददीत ।
ययास्य वाचा पर उद्विजेत न तां वदेद्बुशर्ती पापलोक्याम् ॥
- (४) धर्मस्थितो धर्मसुतश्च राजा धर्मश्च सूक्ष्मो निपुणोपलभ्यः ।
वाचापि भर्तुः परमाणुमात्रं नेच्छामि दोष स्वगुणान्विसृज्य ॥
- (५) त्यजेत सर्वा पृथिवीं समृद्धा युधिष्ठिरः सत्यमथो न जध्यात् ।
उसुं जितोऽस्मीति च पाण्डवेन तस्मान्न शक्नोमि विवेक्तुमेतत् ॥
- (६) याज्ञसेन्या यदुसुं तद्वाक्यं विबूत पार्थिकः ।
अविवेकेन वाक्यस्य नरकः सद्य एव नः ॥
- (७) कुलेषु जाताः कल्याणि व्यसनाभ्याहता मृशम् ।
धर्म्यान्मार्गान्न च्यवन्ते यथा नस्त्वं वधूः स्थिता ॥
- (८) लोभो धर्मस्य नाशाय भगवन्नाहमुत्सहे ।
अनर्हा वरमादातुं तृतीयं राजसङ्गम् ॥

૨ દ્યુત પ્રસંગનું સમીક્ષાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

અથવા

૨ “ભારતીય સંસ્કૃતિના વિશ્વકોશ સમાન મહાભારતના ફક્ત વિરાટ કાવ્ય જ નહીં પણ ઈતિહાસ, પુરાણ, ધર્મશાસ્ત્ર અને નીતિશાસ્ત્ર પણ છે.” આ વિધાનની ચર્ચા કરો. ૧૪

૩ દ્રૌપદીનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪

અથવા

૩ મહાભારતની શૈલી વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૪

૪ ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો : ૧૪

(૧) દ્રૌપદીનો આર્તનાદ

(૨) વિકર્ણની ઉક્તિ

(૩) દ્રૌપદી વસ્ત્રાહરણ પ્રસંગ

(૪) મહાભારતના કર્તા

૫ ગમે તે સાત વિશે બે-ત્રણ વાક્યોમાં જવાબ લખો : ૧૪

(૧) મહાભારતના સંસ્કરણો કેટલા ? કયા-કયા ?

(૨) મહાભારતના ટીકાકારોનાં નામ આપો.

(૩) દ્યુત પ્રસંગે વિદુરનો ઉપદેશ જણાવો.

(૪) યુધિષ્ઠિરે કરેલી દ્રૌપદી પ્રશંસા જણાવો.

(૫) દ્રૌપદીને સભામાં કોના દ્વારા લાવવામાં આવી ?

(૬) ધૃતરાષ્ટ્રે દ્રૌપદીને કયા વરદાન આપ્યા ?

(૭) ‘ઇષ્’ ધાતુનું વર્તમાનકાળ પ્રથમ પુરુષ એકવચન અને બહુવચનનું રૂપ આપો.

- (૮) 'મુચ્' ધાતુનું વર્તમાનકાળ બીજો પુરુષ એકવચન અને દ્વિવચનનું રૂપ આપો.
- (૯) 'સ્પૃશ્' ધાતુનું વર્તમાનકાળ ત્રીજો પુરુષ એકવચન અને બહુવચનનું રૂપ આપો.
- (૧૦) 'ચુર' ધાતુનું હસ્તન ભૂતકાળ પ્રથમ પુરુષ એકવચન અને બહુવચનનું રૂપ આપો.
- (૧૧) 'મક્ષ્' ધાતુનું હસ્તનભૂતકાળ બીજો પુરુષ એકવચન અને દ્વિવચનનું રૂપ આપો.
- (૧૨) 'કથ્' ધાતુનું હસ્તનભૂતકાળ ત્રીજો પુરુષ એકવચન અને બહુવચનનું રૂપ આપો.